

tenstillet, en saadan Styrke til en af Siderne, at den kuldstædte enhver Modstand og bragte et definitivt Omflag tilside, være sig til den ene eller den anden Side. Men dette er umuligt, saalænge den nuværende Politik fra begge Sider fortsættes. Forholdet er det her i Landet, at man kan gaa til 99 af 100, være sig Venstre eller Høire, og saa sige de: „Hvad vil egentlig Oppositionen paa Nagsdagen? jeg veed det ikke. De ville have Ministeriet bort, de kæmpe for, at Ministeriet skal gaa, ligesom Ministeriet kæmper for at have Lov til at lade være med at gaa. Men naar de have faaet Ministeriet til at gaa, hvad vil Venstre saa? Er der Grund for os til at hjælpe“ — det siger de, der altsaa ikke staa helt og holdent paa Venstres Side, „er der Grund for os til at arbejde mod Ministeriet? vi ere paa ingen Maade Tilhængere eller Beundrere af Ministeriet; men hvorfor skulle vi arbejde imod det, naar vi aldeles ikke ane, hverken hvad der kommer efter, eller hvad de, der komme efter, ville gjøre? Langt snarere“ — hedder det sig da — *heati possidentes*: de, der sidde og ikke ville lade sig „smide ud“, ere gunstigere og heldigere stillede end de, der ville til, hvor de andre sidde. Lad os saa hellere holde paa det Bestaaende end søge en Forandring, der ikke har nogen som helst Udsigt til at føre til Noget.“ Det, den „offentlige Mening“ kræver for at vende sig helt og holdent og definitivt, det er, at et Parti, istedetfor at indskrænke sig til dette rent negative Formaal kun at ville have Modparten af Veien, at det, med bestemte positive Formaal og paa et bestemt Program, først klarer for sig selv de Diemed, som det er besluttet paa at gennemføre, og saa gjør det bitterligt for Alverden, at det, naar det kommer til Roret, vil og kan gennemføre dem. Saalænge dette ikke er sket og saalænge Oppositionen her i Thinget ikke er kommen til dette Standpunkt, er det min fulde Overbevisning, at den ikke vil naae et Skridt videre. Det vi trænge til, det er det, der kan kaldes i egentlig Forstand et Fremfærdsparti, et Parti, der først og fremmest vil fremad, et Parti, paa hvilket de nuværende Betegnelser „Høire“ og „Venstre“ ikke passe, fordi det, der stiller Høire og Venstre fra hinanden, er disse „storpolitiske“ eller „maaapolitiske“ Stridigheder og intet andet. (Ufbrydelse). Jeg indrømmer selvfølgelig, at der indenfor det, der kaldes Venstre, paa mange Punkter, paa mange Spørgsmaal findes gennemgaaende en Opfattelse forskjellig fra den, der desangaaende er almindelig indenfor det, der kaldes Høire; men Venstre som Parti, Venstre som politisk Opposition staa ikke paa dette saglige Program.

Oppositionen her i Thinget staa væsentlig samlet om det negative Program at ville have det nuværende Ministerium bort. Saalænge ikke Oppositionen har bundet et andet Standpunkt, saalænge den ikke klart og tydeligt kan sige: disse og disse Reformer mene vi at have Udsigt til at føre igjennem, og dem vil vi føre igjennem, dette er det positive Program, hvorpaa vi stille os, — saalænge komme vi ikke af Stedet. Derfor tror jeg, at der vil være nogen Opfordring til, nu i denne Samling, da den Kamp, der ligger bag os, som en Uveirsnat er overstaaet, og da en lysere Dag ligger foran os, — naar man da ivoirigt gaar ud fra, at der ikke vil blive udrettet noget Alvorligt og at Alt fremdeles vil „vise“ — om man da i hvert Fald vil arbejde med Iver paa at klare for sig selv i hvert enkelt Spørgsmaal: „Hvad er det, som vi ville?“ blive enige om: „Det og det Program stille vi op som det, vi slutte os om, som det, vi ere bestemte paa at ville føre igjennem“. Først da er der efter min Tro Udsigt til at kunne naae fremad.

Wederkind-Madsen: Naar jeg har bedet om Ordet, er det ikke for, saaledes som den ærede foregaaende Taler, hvis Foredrag jeg ivoirigt har lyttet til med en vis Interesse, at komme udførlig ind paa en Realitetsbehandling af det foreliggende Forslag til Finantslov. Jeg kan dog ikke overfor den ærede sidste Taler undlade at udtale en vis Forundring over, at han i den Grad skulde være — om jeg saa maa sige — politisk ukyndig, at han ikke veed, at Venstre har et politisk Program; jeg kan ikke lade være at undre mig over dette, thi hvis det ærede Medlem havde fulgt lidt med i de politiske Forhandlinger omkring i Landet i Sommer, eller hvis han et Dieblit havde forladt Kjøbenhavn og var kommen ud paa Landet og havde overværet de politiske Forhandlinger, vilde han have hørt, at Venstre i Virkeligheden har et politisk Program. der er vel værd at slutte sig om. Det ærede Medlem burde vide, at Venstre ønsker Reformer, ikke blot paa Toldlovgivningens Omraade, at Venstre ønsker Reformer ikke blot paa Retsvæsenets Omraade, ikke blot paa Stolens og Kirkens Omraade, men ogsaa paa det sociale Livs Omraade. Venstres Program er i det Hele taget saa tydelig og klart fremstillet paa forskjellig Tid og Sted, at det i højeste Grad maa undre, at et Medlem af dette Thing kan træde op og sige, at han veed ikke af, at Venstre har noget politisk Program. Det er ivoirigt blot nogle saa Punkter, der staa i mere eller mindre nær Berøring med det